

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра слов'янської філології**

Liudmyla Danylenko

PORADÍTE SI S ČEŠTINOU?

300 otázek pro Váš úspěch

Testové úlohy z českého jazyka

Людмила Даниленко

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ ЧЕСЬКУ МОВУ?

300 питань для Вашого успіху

Тестові завдання з чеської мови

Видавництво
«Центр навчальної літератури»
Київ – 2024

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 6 від 30 січня 2024 р.)

Рецензенти:

канд. філол.наук, доцент **М.М.Калениченко**, доцент кафедри слов'янської філології Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

канд. філол.наук, доцент **О.С.Комарова**, доцент кафедри східноєвропейських мов Навчально-наукового інституту Національної академії Служби безпеки України

Liudmyla Danylenko. Poradíte si s češtinou? 300 otázek pro Váš úspěch. Testové úlohy z českého jazyka: studijní příručka. Kyjiv: «Centrum učební literatury», 2024. 72 s.

Sbírka obsahuje 300 testových úloh z české gramatiky, pravopisu, lexikologie, frazeologie a paremiologie. Na konci knihy je klíč, takže testy lze použít jak pro samostatné studium, tak pro skupinovou práci, když je potřeba pomoci nebo komentáře učitele. Příručka je určena ukrajinským vysokoškolákům, kteří studují češtinu jako cizí jazyk a dosáhli průměrné úrovně kompetencí, a také učitelům vysokých škol. Posloužit může i zájemcům o český jazyk.

Людмила Даниленко. Чи знаєте Ви чеську мову? 300 питань для Вашого успіху. Тестові завдання з чеської мови: навчальний посібник (Чеською мовою). Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2024. 72 с.

Збірка містить 300 тестових завдань з чеської граматики, орфографії, лексикології, фразеології і пареміології. У кінці книги є ключ, тому тести можна використовувати як для самостійної підготовки, так і для роботи у групі, коли потрібна допомога чи коментар викладача. Посібник призначений українським студентам бакалаврату, які вивчають чеську мову як іноземну й досягли середнього рівня компетентностей, а також викладачам. Він може бути корисним для тих, хто цікавиться чеською мовою.

OBSAH

ÚVODEM.....	5
I. OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE	
Test 1.....	7
Test 2.....	9
II. TVAROSLOVÍ	
2.1. Podstatná jména	
Test 3.....	11
Test 4.....	14
2.2. Přídavná jména	
Test 5.....	16
Test 6.....	18
2.3. Zájmena	
Test 7.....	20
Test 8.....	22
2.4. Číslovky	
Test 9.....	25
Test 10.....	26
2.5. Slovesa	
Test 11.....	28
Test 12.....	31
2.6. Neohrabné slovní druhy	
Test 13.....	33
Test 14.....	35
2.7. Souhrnné opakování pravopisu	
Test 15.....	37
Test 16.....	39
III. TVOŘENÍ SLOV	
Test 17.....	41
Test 18.....	43
Test 19.....	45
IV. SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOV	
4.1. Lexikologie	
4.1.1. Synonyma. Homonyma. Antonyma	
Test 20.....	47
Test 21.....	49
Test 22.....	51
Test 23.....	53

4.1.2. Slova cizího původu	
Test 24.....	55
Test 25.....	57
4.1.3. Slovo spisovné – nespisovné	
Test 26.....	59
Test 27.....	62
4.2. Frazeologie a paremiologie	
Test 28.....	64
Test 29.....	66
Test 30.....	67
V. Klíč.....	70

ÚVODEM

Vzdělávací proces na univerzitě zahrnuje mnoho různých forem kontroly znalostí, schopností a dovedností studentů. Moderní metoda výuky cizích jazyků široce využívá didaktických testů, které umožňují automatizovat ověřování znalostí, efektivně a poměrně objektivně hodnotit studijní výkony studentů. Testy nejsou jistě jediným kontrolním nástrojem specifikace určitého množství znalostí, nemohou odpovědět na všechna «proč». Ale důležité je, že studenti mají stejné podmínky a stejné možnosti prokázat své znalosti, což snižuje jejich nervovou zátěž jak při přípravě, tak při samotném testu. Výhodou testových úloh je také možnost kontroly výsledků znalostí vzdělávacího materiálu v relativně krátkém čase a prodloužení doby pro jiné typy vzdělávacích aktivit. Testování však není jen o studentovo psaní a učitelově kontrole. Zlepšuje výkonnost tím, že upozorňuje na oblasti, na kterých je třeba zapracovat, a tak nabízí mnoho podnětů jak pro studenty, tak pro učitele češtiny jako cizího jazyka.

Tato publikace je určena ukrajinským studentům bohemistiky, kteří jsou poměrně pokročilí. Slouží k procvičování a upevňování znalostí z české mluvnice, pravopisu, slovní zásoby. Obsahuje klíč k řešení zadaných úkolů. Lze ji tedy využít jak pro samostatné procvičování, tak pro práci ve skupinovém vyučování, kdy je zapotřebí pomoci, výkladu, komentáře učitele. Běží tedy nejen o učivu, ale i o něco nového.

Příručku tvoří 30 didaktických testů ze čtyř tematických celků. První dva jazykové testy se soustřeďují na obecné výklady o českém jazyce, pak 14 testů zahrnují jevy tvaroslovné a pravopisné problémy s touto oblastí gramatiky spjaté. Třetí díl obsahuje 3 testy s otázkami o tvoření slov v češtině. Čtvrtý díl se věnuje české slovní zásobě: lexikální, frazeologické i paremiologické složce jazyka. 11 didaktických testů zahrnují jevy významových vztahů mezi slovy a slovními spojeními, jsou zaměřeny na

změny slovní zásoby a její obohacování, variantní způsoby vyjadřování ve spisovné a nespisovné češtině ap.

V příručce se vyskytují různorodé typy úkolů: správně charakterizovat slovní druhy, správně skloňovat, časovat, stupňovat, najít gramatické chyby, najít synonyma, antonyma, homonyma, poznamenat slovo nebo rčení jako spisovné či slangové, doplnit česká přísloví, označit význam rčení nebo přísloví, určit český ekvivalent ukrajinského frazému aj. Každý test obsahuje 10 otázek. U každé z nich jsou uvedeny tři nebo čtyři odpovědi a pouze jedna je správná, občas obě varianty jsou možné. Každá správná odpověď se hodnotí jedním bodem. Za chybu se považuje nesprávná odpověď. Maximální dosažitelné bodové ohodnocení testu je tedy 10 bodů a snižuje se o počet chyb. Čas k vypracování stanoví učitel.

Publikace by měla studentům sloužit jako pomůcka pro řešení praktických otázek užití gramatické, lexikální a frazeologické látky během studia.

I. OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE

Test 1

1. Složkou nauky o jazyce není:

- a) mluvnice
- b) stylistika
- c) dialektologie
- d) lingvologie

2. Mezi slovanské jazyky nepatří:

- a) slovenština
- b) polština
- c) maďarština
- d) slovinština

3. Mezi západoslovanské jazyky nepatří:

- a) čeština
- b) polština
- c) slovenština
- d) bulharština

4. Slovní přízvuk je v češtině

- a) pohyblivý
- b) pevný
- c) výdechový
- d) příklonkový

5. Význam slova může záležet na:

- a) slabice
- b) dvojhlásce

c) slovním přízvuku

d) délce samohlásky

6. Ve které z možností najdeme sousloví?

a) modré oči

b) veselá mysl

c) dobrý den

d) kovový řetěz

7. Slovo *abeceda* pochází z:

a) řečtiny

b) italštiny

c) angličtiny

d) latiny

8. Mluva zájmových skupin je:

a) slang

b) argot

c) dialekt

d) neologismus

9. Územní diferenciaci češtiny tvoří všechna nářečí, kromě

a) severovýchodočeská

b) jihozápadočeská

c) středočeská

d) lužická

10. Která z uvedených jazykovědných disciplín se zabývá významem slov?

- a) morfologie
- b) lexikologie
- c) sociolingvistika
- d) syntax

Test 2

1. Studijní a vědní obor zabývající se českým jazykem, literaturou, kulturou je

- a) slavistika
- b) lingvistika
- c) bohemistika
- d) religionistika

2. Výkladový slovník podává informaci:

- a) o původu slov
- b) o výslovnosti slov
- c) o významu slov
- d) o frekvenci slov

3. K západním slovanským jazykům nepatří:

- a) polština
- b) čeština
- c) lužická srbština
- d) makedonština

4. Ve které z možností najdeme sousloví?

- a) milý přítel

- b) dobrou noc
- c) jarní dešť
- d) mladý strom

5. O zavedení diakritických znamének nad písmeny si zasloužil:

- a) Josef Dobrovský
- b) Jan Hus
- c) Jan Amos Komenský
- d) Josef Jungmann

6. Která z nářečí nejsou česká?

- a) lužická nářečí
- b) lašská nářečí
- c) moravskoslovenská nářečí
- d) hanácká nářečí

7. Slovo *azbuka* je původu:

- a) jihoslovanského
- b) západoslovanského
- c) východoslovanského
- d) staroslovanského

8. Které slovo má na konci abecedu?

- a) odstavec
- b) jezevec
- c) vdovec
- d) vrabec

9. Sociální diferenciaci češtiny pokrývá:

- a) mluva profesních a zájmových skupin
- b) obecná čeština
- c) slang
- d) argot

10. Vývojové tendence současné spisovné češtiny nevyznačuje:

- a) obecná čeština
- b) terminologizace
- c) syntax
- d) přejímání z jiných jazyků, internacionalizace češtiny.

II. TVAROSLOVÍ

2.1. Podstatná jména

Test 3

1. Která mluvnická kategorie se neurčuje u podstatných jmen?

- a) rod
- b) pád
- c) osoba
- d) číslo

2. Ve které mluvnické kategorii se shodují podstatná jména *na prsou, v nocích, o Karlovi*?

- a) rod

- b) číslo
- c) pád
- d) v žádné.

3. Vyberte řádek, ve kterém mají všechna podstatná jména odlišný rod.

- a) růže, ovoce, vejce
- b) tramvaj, stroj, dítě
- c) mysl, obyvatel, spisovatel
- d) datum, idea, paní.

4. Na kterém řádku jsou podstatná jména pomnožná?

- a) lidstvo, učitelství, žito, kovy
- b) narozeniny, nůžky, ústa, Hradčany
- c) uši, ramena, děti, kuřata
- d) voda, písek, sůl, mouka

5. Která dvojici slov odpovídá zadání „nadřazené pojmy“?

- a) puška, ocel, železo, sud
- b) skořice, paprika, cukr, řepa
- c) mrkev, okurka, sůl, pepřenka
- d) švestka, jahoda, jablko, pomeranč

6. Ve kterém řádku všechna následující slova skloňujeme podle vzoru stroj?

- a) klíč, koš, pytel, věžeň
- b) peníz, cizinec, spisovatel, kopec
- c) lékař, přítel, muž, holič

d) hrnec, kašel, pokoj, núž.

7. Ve kterém řádku všechna následující slova skloňujeme podle vzoru píseň?

- a) pomoc, tvář, soutěž, chuť
- b) řeč, radost, lest, věc
- c) mládež, síť, společnost, moc
- d) sůl, svěžest, konev, obec.

8. Na kterém řádku není správný tvar: podstatné jméno životné 1. pád množné číslo?

- a) soudruzi, Arabi, synové
- b) kluci, ministři, Ukrajinci
- c) přátelé, muži, sousedé
- d) Češi, Poláci, Italové

9. Označte řádek s chybným tvarem podstatného jména:

- a) o muži, o Karlu Čapkoví, o příteli, o lékaři
- b) k sestře, babičce, matce, dceře
- c) od ledna, do lesa, bez sýra, z listopadu
- d) z nádraží, k náměstí, bez přání, o umění

10. Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- a) Dítě mávalo drobnýma ručičkama.
- b) Děti mluvili hodně nahlas.
- c) Na polici stál hrnec s velkými uchy.
- d) Kolik nohou má vlastně stonožka?

Test 4

1. Podstatné jméno *džus* řadíme mezi podstatná jména:

- a) pomnožná
- b) hromadná
- c) látková
- d) množné číslo podstatných jmen

2. Ve kterém řádku slova řadíme k podstatným jménům?

- a) mladost, radost, zdraví, zdravý
- b) průvodčí, hajný, raněný, dovolená
- c) publicista, starosta, nevěsta, dvoulistý
- d) bydlení, obydlí, dovolení, dovolený

3. Označte správný tvar: Ze (*sen*) mě probudil něčí křik

- a) snu
- b) sna
- c) snu i sna

4. Ve kterém řádku jsou slova, která se skloňují podle stejného vzoru?

- a) téma, schéma, drama, alba
- b) pán, kluk, učitel, Karel
- c) ptáče, koště, dítě, zvíře
- d) muž, strýc, kůň, Zdeněk

5. Která věta je napsána správně?

- a) Byl jsem s rodiči u moře.
- b) Byl jsem s rodičemi u moře.

c) Byl jsem s rodičema u moře.

d) Byl jsem s rodiči u moře.

6. Která věta je napsána správně?

a) Na dovolené jsme se setkávali s Francouzami, Španělami a Němci.

b) Na dovolené jsme se setkávali s Francouzy, Španěly a Němcy.

c) Na dovolené jsme se setkávali s Francouzi, Španěly a Němci.

d) Na dovolené jsme se setkávali s Francouzi, Španělami a Němci.

7. Která z variant je pravopisně zcela správná?

a) vidím studentky, přátelé, náměstí, alba

b) o březích, o Češích, o knihovnách, o kamenach

c) s Němci, s Italy, s růžemi, s drahokameny

d) o paní, o Marii, o Tomáši, o stavení

8. Který tvar slova *ruce* je správný ve větě *Umíš chodit po...?*

a) rukou

b) rukách

c) rukám

d) rukou i rukách - obojí je správně

9. Na kterém řádku je špatný tvar podstatného jména?

a) pane profesore

b) pane doktore

c) pane ministre

d) pane Petře

10. Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- a) Tato pohádka je od spisovatele Karla Čapka.
- b) Tato pohádka je od spisovatele Karla Čapka.
- c) Tato pohádka je od spisovatele Karela Čapeka.
- d) Tato pohádka je od spisovatele Karela Čapeka.

2.2. Přídavná jména

Test 5

1. Která mluvnická kategorie se neurčuje u přídavných jmen?

- a) rod
- b) číslo
- c) osoba
- d) druh

2. Označte řádek, na němž je přídavné jméno v 1.pádě mn.č.:

- a) slavná vítězství
- b) báječná vyhlídka
- c) noční košile
- d) skvělá příležitost

3. Která z variant má pravopisnou chybu?

- a) Pozoroval mě veselýma očima.
- b) Pod kovovými nohami stolu jsem našel starou minci.
- c) Sestřini děti ještě chodí do školy.
- d) Ten drak je papírový.

4. Které stupňování přídavného jména není správné?

- a) mělký – mělčí – mělčejší
- b) mělký – mělčejší - nejmělčejší
- c) dobrý - lepší - nejlepší
- d) krutý – krutší – nejkrutší

5. Zpodstatnělá přídavná jména nejsou:

- a) starý - starší
- b) mladý - mladá
- c) vinný - vinen
- d) Malý - Malá

6. Ve kterém řádku je přídavné jméno přivlastňovací?

- a) bratrský vztah
- b) bratrovi děti
- c) jednat bratrsky
- d) Církev bratrská

7. Která z variant je tvořená zcela správně?

- a) tetička – tetiččin dům
- b) macecha – macešini domy
- c) sestra – sestřina okna
- d) Eliška – Eliščiny školy

8. Která z následujících možností neobsahuje chybu?

- a) Dědeček už je zase zdravý.
- b) Cítí se dobře, zcela zdráv.
- c) Je nevinný, tím si byl jistý.
- d) Na poli sklízeli ranné brambory.

9. Který tvar stupňování v následujících větách není gramaticky správný?

- a) Hlad je nejlepší kuchař.
- b) Blížší košile než kabát.
- c) Bolest duše je horší než bolest těla.
- d) Moudřejší ustoupí.

10. Ve které větě najdeme komparativ absolutní?

- a) Národní galerie má nejcennější sbírku uměleckých děl.
- b) Starší lidé mají rádi klid.
- c) Pro mne to byl den delší než včerejší.
- d) Jednodušší řešení nemusí být vždy lepší.

Test 6

1. Které ze slov není přídavné jméno?

- a) včelí
- b) Evin
- c) zdravěji
- d) dívčí

2. Ve kterém řádku je přídavné jméno přivlastňovací?

- a) krásný dárek
- b) dárek Tomášovi
- c) Tomášovi kamarádi
- d) o Tomášovi

3. Druhý stupeň přídavného jména zlý je:

- a) zlejší
- b) špatnější
- c) horší

d) hořčejší

4. Druhý stupeň přídavného jména *nízký* je:

a) nižší

b) nižší

c) nižší

d) nižejší

5. Utvořte množné číslo od slova *srbský* pro mužský rod životný:

a) srbskí

b) srbski

c) srbský

d) srbští

6. Které stupňování přídavného jména není správné?

a) hořký - hořčejší

b) lakomější - lakomnější

c) hezký - hezčí

d) hladký - hladší

7. Ve které z možností najdeme jmenný tvar přídavného jména?

a) Katka byla zvědavá na dárek k narozeninám.

b) Po práci byla velmi unavená.

c) Holka byla ještě příliš mladá.

d) Devčata byla velice šťastna.

8. Která z variant je pravopisně zcela správná?

- a) Jeho plán mi připadal opravdu mnohem rozumější.
- b) Jeho plán mi připadal opravdu mnohem rozumnější.
- c) Jeho plán mi připadal opravdu mnohem rozumnější.
- d) Všechny varianty jsou přípustné.

9. Která věta je pravopisně správná?

- a) Připadal si sebevědomější a rozhodnější, než by bylo žádoucí.
- b) Skromějšího člověka neznám.
- c) V temějších prostorách se začínal bát.
- d) Všechny varianty jsou přípustné.

10. Ve které větě najdeme komparativ absolutní?

- a) Autor napsal i několik kratších povídek.
- b) V Tatrách jsou hory vyšší než v Krkonoších.
- c) Mateřská řeč je ten nejcennější poklad.
- d) Každé kuře chce být chytřejší než slepice.

2.3. Zájmena

Test 7

1. Kolik druhů zájmen rozeznáváme podle významu?

- a) 4
- b) 5
- c) 6
- d) 7

2. U rodových zájmen není skloňování:

- a) zájmenné tvrdé a měkké
- b) podle přídavných jmen měkkého vzoru

c) podle přídavných jmen tvrdého vzoru

d) zvrtné

3. Které zájmeno nepatří mezi bezrodá?

a) já, ty

b) my, vy

c) oni

d) sebe

4. Které zájmeno nepatří mezi vztažná?

a) kdo, co

b) jaký, který

c) takový, tenhle

d) čím, jenž

5. Která z následujících vět je napsána pravopisně správně?

a) Nemusíte se o nás bát.

b) Odnesu to k ní.

c) A hlavně ti, milý příteli, děkuji za tvou pomoc.

d) Vždy mně řekne pravdu.

6. Která z následujících vět je napsána pravopisně chybně?

a) Zlobil se na ní.

b) Půjdu tam až po ní.

c) Mně se daří dobře.

d) Mluvili tam o ní.

7. Ve které větě je chybný tvar zájmena *jenž*:

a) Byl to muž, jemuž se dalo věřit.

b) To je jediná věta, již jsem zapamatoval.

- c) Všechna města, jenž jsme navštívili, se nám líbila.
- d) Moji pozornost upoutala kaple, jež stála za kostelem.

8. Ve které větě je chybný tvar zájmena *náš, naše, váš, vaše*?

- a) Jedeme dnes na venkov k naší babičce.
- b) Včera jsem viděl vaší ženu.
- c) Děkuji vaší dceři.
- d) Čtu dopis od našeho otce.

9. Ve které větě není zájmeno ukazovací?

- a) Těmi způsoby to nejde dělat.
- b) Má tentýž problém jako já.
- c) Kdo se bojí, nesmí do lesa.
- d) S tím nebezpečím musíme počítat.

10. Rozhodněte, ve které z následujících vět je zájmeno vztahné:

- a) Jaká je ta káva?
- b) Kdo rychle dává, dvakrát dává.
- c) Všichni o tom dobře vědí.
- d) Ty dopisy přišly pozdě.

Test 8

1. Ve které řadě jsou všechna zájmena osobní?

- a) nás, jej, vámi
- b) jejich, moje, vaše
- c) tobě, těmi, sám
- d) někdo, čí, každý

2. Které z uvedených zájmen patří mezi bezrodé?

- a) můj
- b) ony
- c) její
- d) to

3. Ve které řadě jsou všechna zájmena záporná?

- a) ničí, nic, nijaký
- b) kdokoli, každý, všichni
- c) někdo, kdosi, všechen
- d) toto, jež, jejich.

4. Která z následujících vět je napsána pravopisně správně?

- a) Netýká se jich to.
- b) Chtěl bych se vás omluvit.
- c) Nebude ji to příjemné.
- d) Uvidíme kdo z koho.

5. Která z následujících vět je napsána pravopisně chybně?

- a) Něco mi povídal.
- b) Viděl ho dobře.
- c) Slíbili jim to.
- d) Pojď ke mě.

6. Určete druh zájmena ve větě *Kdosi najednou zaklepal na dveře:*

- a) záporné
- b) vztažné
- c) neurčité
- d) ukazovací

7. Jaký je správný tvar zájmena on životného v 4. pádu?

- a) jeho
- b) ho
- c) jej
- d) všechny tvary jsou správně.

8. Která věta neobsahuje přivlastňovací zájmena?

- a) Potřebujeme řemeslníka, na něhož se můžeme spolehnout.
- b) Na svůj věk vypadala velmi mladě.
- c) Z jejich úspěchů měla radost celá rodina.
- d) Je tichá a hodná, jejím úsměvem se všechno na světě promění.

9. Rozhodněte, ve které z následujících vět je zájmeno vztahné:

- a) Byl jednou jeden král a ten měl tři syny.
- b) Mluvili o svých zkušenostech.
- c) Komu se nelíbí, tomu se zelení .
- d) Vezmeme si s sebou něco k pití.

10. Ve které větě je špatný tvar sebou nebo s sebou?

- a) Chlapec sebou vrtěl.
- b) Nemám s sebou klíč od domu.
- c) Hned jsem pochopil, že mám před sebou vychovaného člověka.
- d) Sportovec je jistý sám s sebou.

2.4. Číslovky

Test 9

1. Podle významu rozeznáváme číslovky:

- a) základní
- b) řadové
- c) násobné
- d) odvozené

2. Číslovka *trojí* je číslovka:

- a) základní
- b) řadová
- c) násobná
- d) druhová

3. Která číslovka patří mezi neurčité?

- a) trojí
- b) dvakrát
- c) několik
- d) první

4. Vyhledejte větu s číslovkou:

- a) Ten kufr má dvojitě dno.
- b) Dvakrát měř, jednou řež.
- c) V domě bylo osvětleno jediné okno.
- d) Jeho případ je jednoznačný.

5. Který řádek je uveden pravopisně správně?

- a) oběmi svými očima
- b) oběma svými očima
- c) oběma svýma očima
- d) obouma svýma očima

6. Označte správný tvar 6. pádu slovního spojení *dvoje kalhoty*:

- a) dvojm kalhotám
- b) dvojm kalhotám
- c) dvojm kalhotám
- d) dvojm kalhotám

7. Ve kterém řádku je pravopisná chyba?

- a) Muvili spolu mezi čtyři oči.
- b) Jedna vlaštovka jaro nedělá.
- c) Byli spolu jedna ruka.
- d) Kdo šetří, má za tři.

8. Ve které větě nenajdeme číslovku?

- a) Z jeskyně vycházelo desatero chodeb, jež směřovaly na různé strany.
- b) Na první pohled je to úkol, se kterým si nevíme rady.
- c) Zvedly se stovky rukou, obecnost zachvátila radost.
- d) Stokrát nic umožnilo osla.

9. Který slovní zápis složené číslovky 2395 je správný?

- a) dvě tisíce tři sta devadesát pět
- b) dvě tisíce tři sta pětadevadesát
- c) dva tisíce tři sta devadesát pět

10. Označte větu s řadovou číslovkou:

- a) Ráno byly jen dva stupně nad nulou, prostě zima.
- b) Nezlobil se, mohl to udělat jednou, po druhé, po třetí, po sté.
- c) Dvacet děleno dvěma je deset.
- d) Po několika minutách jsem zavola domů, ale linka byla obsazena.

Test 10

1. Číslovka *paterý* je číslovka:

- a) základní

- b) řadová
- c) násobná
- d) druhová

2. Ve které řadě jsou všechny číslovky základní?

- a) kolik, tolik, tisíc, troje
- b) mnoho, málo, dvě stě, milion
- c) miliarda, devatero, troje, dvakrát
- d) stý, tři sta, pět tisíc, několik

3. Označte správný tvar 7. pádu mn. č. slovního spojení *obě*

dvě ruce:

- a) oběmi dvěmi rukami
- b) oběma dvěmi rukama
- c) oběma dvěma rukama

4. Označte správný tvar 6. pádu mn. č. slovního spojení *oba*

dva chlapci:

- a) (o) obouch dvou chlapcích
- b) (o) obouch dvouch chlapcích
- c) (o) obou dvou chlapcích

5. Ve které větě je číslovka násobná?

- a) Svěřil tu novinu oběma sestřám.
- b) Říká se, že nelze sedět na dvou židlích.
- c) Když jdsem se druhého dne ráno probudil, byl už otec z domu.
- d) Poplatky jsou u této firmy dvaapůlkrát vyšší, než u jiné.

6. Ve kterém řádku je pravopisná chyba?

- a) Spěchal na pomoc několika chlapcům.
- b) Holky, děkuji vám oběma mnohokrát.
- c) To se stalo před třemi nebo před čtyřmi měsíci.
- d) Žena neměla námitky ani proti jednoho, ani proti druhého důvodu.

7. Jaký je správný tvar číslovky čtyři v 2. pádu?

- a) čtyř
- b) čtyřech
- c) oba tvary lze použít

8. Označte větu s neurčitou číslovkou:

- a) Kolik hlav, tolik smyslů, kolik děr, tolik systémů.
- b) Otázky ve formuláři jsou nezdědka kladeny tak, že umožňují dvojí možnost často protichůdných odpovědí.
- c) Sejdeme se již v devatenáct hodin.
- d) Doma Pepa zkoušel první poslední, jenom aby mu dovolili zvířátko.

9. Ve které větě nenajdeme číslovku?

- a) V deset dopoledne jsem v práci.
- b) Z práce domů jezdím zpravidla desítkou.
- c) Pro jedno kvítí slunce nesvíí.
- d) Ty jsi se vším hotov raz dva.

10. Který slovní zápis složené číslovky 1278 je správný?

- a) tisíc dvě stě sedmdesát osm
- b) tisíc dvě stě osmasedmdesát
- c) dvanáct set sedmdesát osm
- d) všechny varianty jsou správně.

2.5. Slovesa

Test 11

1. Z následujících mluvnických významů vyberte ten, který sloveso nevyjadřuje:

- a) dvojí číslo
- b) trojí osoba

c) trojí způsob

d) skloňování

2. Podle vidu rozlišujeme slovesa:

a) dokonavá

b) nedokonavá

c) obouvidová

d) všechny jsou správně

3. Který mluvnický význam není příznačný pro přechodník?

a) rod

b) číslo

c) osoba

d) čas

4. Ve kterém řádku je chybně uvedena vidová dvojice?

a) chodit - chodívávat

b) ohlásit - ohlašovat

c) zjistit - zjišťovat

d) zpozdit se – zpoždovat se

5. Ve kterém řádku jsou všechna slovesa obouvidová?

a) hodit se, obětovat, věnovat, stanovit

b) učit se, zeptat se, přicházet, uvidět

c) číst, opsat, nakoupit, vyrábět

d) realizovat, spát, myslet, malovat

6. Ve kterém řádku tvar 2. osoby jednotného čísla oznamovacího způsobu času minulého je správný?

- a) jedl jsi, jel si, zeptal jsi se, koupil jsi si
- b) přišel jsi, snažil ses, tys to řekl, řekls
- c) koupal jsi se, poslal jsi, ty jsi to si koupil
- d) vedl jsi, pekl jsi, snažil jsi se, žes zapomněl

7. Jaký je infinitiv k rozkazovacímu způsobu věz?

- a) vést
- b) vézt
- c) vědět
- d) vidět

8. Označte chybný gramatický řádek slovesa *jíst*:

- a) jím, jíš, jí, jíme, jedou
- b) jez, jezme, jezte
- c) jedl, jedla, jedli
- d) jeden, sněden

9. Označte řádek s nepravidelnými slovesy pro tvoření přechodníků přítomných:

- a) nést, brát, péci, mazat
- b) psát, plakat, stát, zvat
- c) tisknout, minout, krýt, kupovat
- d) být, jíst, chtít, vědět

10. Ve kterém řádku je sloveso v podmiňovacím způsobu minulém?

- a) vrátil by ses
- b) byl bych býval přišel

c) telefonoval bys

d) učil by se

Test 12

1. Pro sloveso jsou příznačné tyto mluvnické tvary:

a) jednoduché

b) určité

c) neurčité

d) všechny tvary jsou správně

2. Časování sloves rozlišujeme podle několika tříd. Kolik jich je?

a) 2

b) 3

c) 4

d) 5

3. Ve kterém řádku jsou pouze slovesa nedokonavá?

a) hledat, hledět, pracovat, čistit

b) prát, brát, koupit, létat

c) sednout si, platit, faxovat, mýlit se

d) uvařit, najíst se, pochválit, poděkovat

4. Ve kterém řádku jsou všechna slovesa dokonavá?

a) cvičit, růst, řídit, navštěvovat

b) najít, vydělat, lehnout si, dozvědět se

c) hodit, opravovat, vystupovat, mýt

d) rozhodovat, uklízet, zadávati, omlouvat

5. Ve kterém řádku je chybně uvedena vidová dvojice?

- a) obsluhovat - obsloužit
- b) ukazovat - ukázat
- c) dostávat – dostat
- d) mít - mívat

6. Která věta má chybný tvar slovesa v rozkazovacím způsobu?

- a) Nikam nechod', jdi sem, posad' se tady.
- b) Říkej to, co tvého kamaráda v tuto chvíli uklidní.
- c) Dej to nikam jinam.
- d) Sedni si, máme si ještě o čem popovídat.

7. Označte chybný gramatický řádek slovesa *chtít*:

- a) chcem, chceš, chce, chtějí
- b) chtěj, chtějme, chtějte
- c) chtěl, chtěla, chtěli
- d) chtěn, chtěna, chtěno

8. Jaký tvar má sloveso *ptát se* v 2. osobě čísla jednotného v podmiňovacím způsobu přítomném?

- a) ptal bys si
- b) ptal by jsi se
- c) ptal by ses
- d) ptal by si se

9. Ve kterém řádku tvar sloves v čase budoucím je chybný?

- a) zavolám, vrátím se, budu pracovat, budu spát
- b) budu letět, budu běžet, budu nést, budu jít
- c) napíšu, připravím se, odvedu, spočítám

d) přečtu, vyrostu, upeču, zanechám

10. Ve které z uvedených vět je sloveso v podmiňovacím způsobu minulém?

- a) Měli bychom si něco vymyslet.
- b) Mohl bys být vždycky tak hodný?
- c) Byl bych rád, kdybys mi půjčil tu knihu.
- d) Nemůžete zůstat stranou, měli by to udělat všichni.

2.6. Neohebné slovní druhy

Test 13

1. Mezi neohebné slovní druhy nepatří:

- a) příslovce
- b) číslovky
- c) spojky
- d) citoslovce

2. Na kterém řádku jsou pouze neohebná slova?

- a) zvýšen, stavěn, uklízen, zdráv
- b) chtění, volání, pití, vědění
- c) jen aby, snad, avšak, jistě
- d) prošen, sázen, dělán, sněden

3. Na kterém řádku jsou nepůvodní předložky?

- a) pod, přes, bez, pro
- b) blízko, kolem, místo, pomocí
- c) nad, od, k, s
- d) z, po, o, na

4. Které z uvedených slov patří mezi příslovce?

- a) nikdo
- b) kdy

- c) tentýž
- d) zticha

5. Na kterém řádku jsou příslovce času?

- a) domů, všude, tamhle, odněkud
- b) krásně, výborně, dobře, pilně
- c) potom, pozdě, včera, letos
- d) velmi, trochu, velice, dost

6. Na kterém řádku jsou všechna slova příslovečné spřežky?

- a) opravdu, doslova, zčásti, zpravidla
- b) daleko, snadno, mnoho, brzy
- c) rychle, tiše, vesele, široko
- d) vlevo, pomalu, příjemně, velice

7. Na kterém řádku jsou všechna příslovce ve správném druhém stupni spisovné češtiny?

- a) pěkněji, tišeji, nížeji, dáleji
- b) lépe, více, méně, déle
- c) praktičtěji, rychleji, výše, šíře
- d) hůře, dřívě, mělčeje, úžeje

8. Druhý stupeň příslovce *hluboko* je:

- a) hloub
- b) hlouběji
- c) obě varianty jsou správně

9. Z následujících vět vyberte tu, která je zapsaná správně:

- a) Nahoru vedla kamenita cesta.
- b) Ale v tom se mi srdce najednou začalo bušit v prsou.
- c) Zůstal jsem tam až do konce.
- d) Vystoupili jsme na horu.

10. Ve které větě je slovo *blízko* předložkou?

- a) Koupili si byt blízko rodičů.
- b) Nyní bydlíme blízko.
- c) To je blízko k Národnímu muzeu.
- d) Sestra a já jsme stáli tak blízko, že jsme slyšeli cizí řeč.

Test 14

1. Na kterém řádku jsou příslovce místa?

- a) blízko, všude, tamhle, odněkud
- b) zle, občas, rychle, pevně
- c) vždy, nízko, hluboko, pečlivě
- d) zdravě, česky, chutně, dost

2. Slovní druh slov *vedle* ve větě *Stáli jsme vedle sebe a byl jsem z toho vedle je:*

- a) příslovce
- b) předložka
- c) obojí jsou správně

3. Označte větu, ve které předložka vyjadřuje přípustku:

- a) Schoval jsem to mezi knihy.
- b) Myslivecký den se i přes špatné počasí vydařil.
- c) Vůči Petrovi nemám námitek.
- d) Pokud na horu přistoupíte, můžete pohlédnout skrz les na zapadající slunce.

4. Která věta je napsána správně?

- a) Potřebuji s tebou soukromně mluvit.
- b) Potřebuji s tebou soukromně mluvit.
- c) Potřebuji s tebou soukromě mluvit.

5. Kolika slovními druhy je slovo *kolem* ve větě *Chodí kolem toho jako kolem horké kaše?*

- a) 1
- b) 2

c) oběma

6. Které z uvedených slov nepatří mezi částice?

a) kéž

b) copak

c) ať

d) třebaže

7. Které z uvedených slov nepatří mezi spojky?

a) nebo, nýbrž, proto

b) prý, snad, asi

c) když, ale, ba

d) čili, leč, avšak

8. Mezi soudřadící spojky nepatří:

a) proto, tudíž, vždyť

b) a proto, tak, jenomže

c) že, který, poněvadž, ač

d) jenže, tedy, jednak-jednak

9. Kolik příslovcí je ve větě *Včera byl syn velice unavený, protože byl moc dlouho zbytečně vzhůru.*

a) 3

b) 4

c) 5

d) 6

10. Ve které větě není částice?

a) Jen aby už byly prázdniny!

b) Kéž by se konečně přestěhoval ke mně!

c) Dopadlo to dobře a v pohodě.

d) Copak se to děje?

2.7. Souhrnné opakování pravopisu

Test 15

1. Ve které z uvedených vět je chyba v psaní velkých a malých písmen?

a) Apeninský poloostrov, Spojené státy americké, Španělština

b) hospoda U Tří kohoutů, stanice Národní třída, Malá Strana

c) Ústí nad Labem, Karlův most, dům U Dvou slunců

d) Staré Město, ulice Boženy Němcové, Tichý oceán, Polárka

2. Najděte pravopisnou chybu:

a) údolí, úsměv, únava, úkol

b) zúčastnit se, trojúhelník, bezúspěšný

c) otcův, Karlův, učitelův

d) bů, vrků, hů, mů

3. Vyberte komparativ přídavného jména, ve kterém se podle pravidel píše -mně:

a) střídm(n)ější

b) rozum(n)ější

c) lakom(n)ější

d) pitom(n)ějš

4. Jak se píše příslovce ve větě:

a) Jsem s tou prací více méně spokojen.

b) Jsem s tou prací víceméně spokojen.

c) oba tvary lze použít

5. Ve kterém řádku je pravopisná chyba?

a) slyšet, mlýn, lysý

b) umývadlo, myslit, myš

- c) sirup, sytý, visoký
- d) brzy, brzičko, jazyk

6. Které gramatické tvary jsou nesprávné?

- a) To jsou veselí lidé, otcovi bratři, maminičky sestry
- b) Mluvili s vašimi sestrami, přáteli, bratry
- c) Chlapci byli zdraví.
- d) Dívky byli zdraví.

7. Která z následujících vět je napsána pravopisně správně?

- a) Musím s rodičemi navštívit babičku.
- b) Děkuji ti za pomoc.
- c) Na poli sklízeli rané brambory.
- d) Drahokamy se používají na ozdobné účely.

8. Označte chybnou větu:

a) Anička spravovala domácnost, starala se o sourozence, celou neděli uklízela a prala.

- b) Vedle mě nějaký člověk zpravoval svého souseda o novinách.
- c) Obě věty jsou správně.

9. Která z uvedených vět je napsána pravopisně správně?

- a) Řekla mu to mezi čtyřma očima.
- b) Koupili stůl se skládacími nohama.
- c) Seděl zavřený mezi čtyřmi stěnami.
- d) Procházel se mezi rozkvetlými růžemi.

10. Ve které z následujících vět jsou dvě pravopisné chyby?

- a) Jaké bylo by zhledání bez vroucného obětí.
- b) Když jsem jí podával ruku, měla ji malinko umazanou.
- c) Jsem rád, že jsi na mě nezapomněl.

d) Ceník jídel mě odradil od návštěvy restaurace.

Test 16

1. Dopište větu *Z kuchyně jsem přinesl:*

- a) tácy s nakrájeným sýrem.
- b) táci s nakrájeným sýrem.
- c) táci s nakrájeným sírem.
- d) tácy s nakrájením sírem.

2. Ve kterém řádku je pravopisná chyba?

- a) čeští studenti, angličtí spisovatelé, noví hoši
- b) milé přítelkyně, veselé kolegyně, rozumné tchyně
- c) stará okna, malá děvčata, nová nádraží
- d) cizí profesory, druzí ministry, starší bratry

3. Která věta je napsána správně?

- a) Promiň, že jsem se neozval, vybyl se mi mobil.
- b) Promiň, že jsem se neozval, vybil se mi mobil.
- c) Promiň, že jsem se neozval, vibyl se mi mobil.
- d) Promiň, že jsem se neozval, vibil se mi mobil.

4. Vyberte větu, ve které je číslovka v chybném tvaru:

- a) Je to těžké, sundej to raději obouma rukama.
- b) Kup hodiny se dvěma ručičkami.
- c) Koupila stoličku se třemi nohami.
- d) Z nudy klátil dvěma nohama.

5. Označte chybný pravopis v slově cizího původu:

- a) Podnikli jsme náročnou túru do hor.
- b) Lečebná kúra byla úspěšná.

c) Obrovská trhlina v kůře rozdělila gigantický strom na dvě části .

d) Prodejnu zavřeli, měli inventúru.

6. Vyberte větu, ve které se nepíše zdvojená souhláska “-nn”:

a) Lidé na vesnici jsou pohosti(n)ní a rádi zvou na návštěvy.

b) Slun(n)é svahy pod hradem byly porostlé vin(n)ou révou.

c) Je vin(n)en z trestného činu.

d) Číšník nám donesl vin(n)ý lístek.

7. Označte chybnou větu:

a) Jednou jsme pozvali otcovy přátele na návštěvu.

b) Všichni se vzájemně znají a rozumějí si.

c) S jejich dětmi jsme se rychle skamarádili.

d) Společně jsme zhlédli ranní východy slunce.

8. Z následujících vět vyberte tu, ve které se vyskytuje chyba:

a) Se stolu náhodou jsem shodil lampu.

b) Unikátní barokní varhany s kostela budou rekonstruovat odborníci.

c) Nejsem s to odpovědět ani na jednu otázku.

d) Ještě se uvidí, kdo s koho.

9. Jak by měl být správně zapsán smažený sýr v jídelním lístku?

a) smažený sýr s hranolkami

b) smažený sýr s hranolky

c) obě vyrianty jsou správně

10. Ve které z následujících vět jsou dvě pravopisné chyby?

a) Hospodyně koupila dvě kila brambor.

b) Chlapci a dívky nám pomáhali.

- c) Anička se podívala na mně těmi svýma modrýma očima.
- d) Potom jsme potkali manžele Ptáčkovy a Orlovy.

III. TVOŘENÍ SLOV

Test 17

1. Které z následujících slov obsahuje pouze jeden kořen?

- a) životopis
- b) chodívat
- c) velkoměsto
- d) krasobruslení

1. Ve kterém slově nalezneme předponu?

- a) počasí
- b) pole
- c) podmět
- d) podlaha

2. Které z následujících slov je složené?

- a) léčivý
- b) budižkničemu
- c) bezdrátový
- d) podnapilý

3. Které z následujících slov nepatří mezi stejnou slovní čeleď?

- a) povodeň
- b) zavodnit
- c) závodník
- d) vodík

4. Které z následujících slov obsahuje pouze jeden kořen?

- a) životopis

- b) chodívat
- c) velkoměsto
- d) krasobruslení

5. Ve kterém řádku je složenina vlastní?

- a) dokonce
- b) okamžik
- c) časoprostor
- d) krasobruslení

6. Slovo *stavítelský* vzniklo ze základového slova:

- a) stavět
- b) stavba
- c) stavitel
- d) stavidlo

7. Které z uvedených slov nevzniklo odvozováním?

- a) dobrota
- b) štěstí
- c) poctivý
- d) kameník

8. Ve kterém řádku jsou pouze slova odvozená?

- a) chléb, cukrovkář, růžek
- b) lanovka, školit, roční
- c) zedník, mistr, sůl
- d) pračlověk, pračka, práce

9. Ve kterém řádku jsou všechna slova příbuzná?

- a) běh, běžný, příběh, průběžný
- b) pracovat, dělat, konat, činit
- c) lékař, lékárna, vylečit, leknout se
- d) kočka, kotě, kočárek, kočí

Test 18

1. Které z následujících slov obsahuje pouze jeden kořen?

- a) pětiletka
- b) stavební
- c) starověk
- d) světoznámý

2. Ve kterém slově nalezneme předponu?

- a) vodárna
- b) vodovod
- c) podvodník
- d) vodnatý

3. Které z následujících slov nepatří mezi ostatní?

- a) přízemí
- b) zeměkoule
- c) pozemek
- d) území

4. Které z následujících slov obsahuje pouze jeden kořen?

- a) pětiletka
- b) stavební
- c) starověk
- d) světoznámý

5. Které z následujících slov není složené?

- a) krátkozraký
- b) podnebí
- c) blahobyt
- d) pozoruhodný

6. Které z následujících slov není příbuzné se slovem *hora*?

- a) horský
- b) horal
- c) horečka

d) pohoří

7. Slovo *obnovit* vzniklo ze základového slova:

a) novinka

b) noviny

c) nový

d) novost

8. Které z uvedených slov vzniklo přechylováním?

a) samohláska

b) potomek

c) švagrová

d) horší

9. Ve kterém řádku jsou pouze slova odvozená?

a) lest, vylovit, lvice, lepidlo

b) železničářský, bezlesý, letopis, odlet

c) sítkom, učebna, podkolenka, kolo

d) lež, len, lezec, levný

10. Ve kterém řádku jsou všechna slova příbuzná?

a) pat, pata, podpatek, úpatí

b) paměť, pamětník, památník, pamětlivý

c) letos, letec, letadlo, letiště

d) hrad, vinohrad, zahrada, nahradit

Test 19

1. Ve kterém řádku jsou všechna jména činitelská?

a) hlasatel, chodec, správce, posluchač

b) malíř, právník, letec, lékař

c) rolník, rybář, kameník, topič

d) stařec, znalec, dobrák, slepec

2. Ve kterém řádku jsou všechna jména přechýlená?

a) zpěvák, krajan, vědec, profesor

- b) plavkyně, poslankyně, malířka, doktorová
- c) knihovník, krejčí, Nová, žák
- d) přítel, učitel, docent, ředitel

3. Ve které z následujících vět se vyskytuje nevhodné podstatné jméno?

- a) Rozvázala se mi tkanička u boty.
- b) Kaši dělám z loupaného hrášku.
- c) Kohout v koupelně se musí vyměnit.
- d) Blízko řeky stojí skokanský můstek.

4. Ve kterém řádku je chybný tvar zdrodněliny?

- a) medvěd - medvídek
- b) slon – sloník
- c) pes – psíček
- d) hvězda – hvězdička

5. Ve kterém řádku jsou přídavná jména vyjadřující malou míru?

- a) velikánský, obyčejný, mizerný, žádný
- b) neschopný, bezcenný, bezvadný, nechutný
- c) nestydatý, neslušný, nezávislý, nezajímavý
- d) nasládlý, nahrblý, pobledlý, pomešší

6. Na kterém řádku nejsou slova utvořena z téhož kmene?

- a) časný, časový, dočasný, současný
- b) horní, horník, nahoře, horem
- c) domácí, domovní, domovský, dobový
- d) rodinný, národ, porod, úroda

7. Na kterém řádku je chyba při tvoření přídavných jmen?

- a) dole – dolní, dolejší
- b) tam – tamní, tamnější
- c) nyní – nyníjší

d) venku - venkovní

8. Na kterém řádku je chyba při tvoření příslovčí?

a) veselý – vesele, veselo

b) nízký – nízce, nízko

c) teplý – teple, teplo

d) zlý – špatně

9. Označte větu, ve které se vyskytuje nevhodné přídavné jméno:

a) O prázdninách sbíraly děti léčebné rostliny.

b) Zelenina se má umývat pod tekoucí vodou.

c) Zaslechl zvon bijící na poplach.

d) Tažní ptáci už odlétají na jih.

10. Označte větu, ve které je chybně použito komparativu příslovčí?

a) Nedosáhnou na to, je to moc vysoko.

b) Do práce má blízko.

c). Ten článek je vysoce zajímavý.

d) Otec se hluboko nad tou otázkou zamýšlel.

IV. SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOV

4.1. Lexikologie

4.1.1. Synonyma. Homonyma. Antonyma

Test 20

1. Synonyma jsou slova:

a) přeneseného významu

b) se stejným nebo podobným významem

c) opačného významu

d) zvukomalebná

2. Ke slovu *pracovat* je synonymum:

a) znát

b) dělat

c) vidět

d) žít

3. Ke slovu *smělý* je synonymum:

a) chytrý

b) slušný

c) rychlý

d) statečný

4. Určete řadu slov, v níž jsou všechna slova synonyma:

a) pravý, skutečný, upřímný, obtížný

b) málo, trochu, poněkud, hodně

c) nejasný, nečetný, chybný, nutný

d) velký, značný, rozsáhlý, ohromný

5. Synonymum ke slovu *dům* není:

a) bydliště

b) půda

c) obydlí

d) sídlo

6. Homonyma jsou slova:

a) přeneseného významu

b) stejného nebo podobného významu

- c) opačného významu
- d) s identickými formami, ale různými významy

7. Které z uvedených slov nepatří mezi homonyma?

- a) malovat
- b) stát
- c) prát
- d) topit

8. Ke slovu *smělý* je antonymum:

- a) chytrý
- b) slušný
- c) rychlý
- d) statečný

9. Určete řadu slov, v níž dvojice nejsou antonyma:

- a) studený – horký
- b) hodný – zlý
- c) rub – líc
- d) opilý – podnapilý

10. Ve kterém řádku frazémy mají shodný nebo podobný význam?

a) pracovat od slunka do slunka; dělat něco jak mravenec; dřít jako kůň

b) plést páte přes deváté; být pátým kolem u vozu; hospodařit od desíti k pěti

c) ztratit hlavu; kolik hlav, tolik smyslů; mít práce nad hlavu

d) spát na půl oka; zavírat oči nad něčím; říkat někomu něco do očí

Test 21

1. Na kterém řádku jsou všechna slova synonyma?

- a) umět, dělat, znát, konat
- b) milý, dobrý, příznivý, klidný
- c) mír, klid, pohoda, úspěch
- d) velice, velmi, mnoho, nesmírně

2. Synonymum ke slovu *dům* není:

- a) bydliště
- b) půda
- c) obydlí
- d) sídlo

3. Na kterém řádku nejsou dvojice synonym?

- a) mluvit - povídat
- b) odpustit - prominout
- c) obdržet - dostat
- d) osvojit si - lehnout si

4. Měl nudný projev. Slovo *nudný* lze nahradit slovem:

- a) jiný
- b) skutečný
- c) prostý
- d) nezajímavý

5. Na kterém řádku synonyma nejsou významově silnější?

- a) bít, mlátit
- b) odvážný, smělý

- c) přání, touha
- d) umíněný, svéhlavý

6. Určete, ke kterým podstatným jménům se hodí všechna uvedená synonyma:

- a) člověk – chudý, nuzný, hubený
- b) úkol - těžký, nesnadný, pracný
- c) oběd – dobrý, chutný, vhodný
- d) balík – těžký, masivní, obtížný

7. Určete, která víceslovná vyjádření neodpovídá jednoslovnému:

- a) dělat někomu společnost – doprovázet někoho
- b) udělalo se chladno – ochladilo se
- c) udělat z komára velblouda – ponížít někoho
- d) mít zájem – zajímat se

8. Které z uvedených slov patří mezi homonyma?

- a) žabka
- b) babka
- c) kapka
- d) banka

9. Ve kterém řádku nejsou ve dvojicích antonyma?

- a) skromný – náročný
- b) hořký – sladký
- c) cizí - nezvyklý
- d) stejný – jiný

10. Ve kterém řádku dvojice nejsou vektorová antonyma?

- a) obrovský – malinký
- b) sever – jih
- c) dobrý – špatný

d) ano – ne

Test 22

1. Synonymum ke slovu *velice* je slovo:

- a) pomalu
- b) zvolna
- c) hned
- d) značně

2. Na kterém řádku jsou všechna slova synonyma?

- a) podobný, totožný, shodný
- b) hezký, moudrý, veselý
- c) živý, hbitý, paličatý
- d) nebojácný, silný, rozumný

3. Ve které řadě jsou všechna slova synonyma?

- a) laskavý, přívětivý, vlídný, opravdový
- b) temný, tmavý, chmurný, neurčitý
- c) tupý, těžký, naléhavý, klidný
- d) falešný, studený, lehký, žhavý

4. Synonymum ke slovu *vedro* je:

- a) horko
- b) teplo
- c) sucho
- d) žár

5. Ve kterém řádku nejsou ve dvojicích synonyma?

- a) pitomý – blbý

- b) hanba – ostuda
- c) pouze – kromě
- d) část – kus

6. Které z uvedených slov nepatří mezi homonyma?

- a) kočka
- b) myš
- c) rys
- d) raketa

7. Ve kterém řádku je slovo bez svého antonyma?

- a) lenost
- b) nezdara
- c) klid
- d) zdraví

8. Ve kterém řádku nejsou antonyma vztahová?

- a) slepice – kohout
- b) radost - smutek
- c) žák - učitel
- d) prezident – občan

9. Označte řádek, ve kterém nejsou antonyma stupňovitá:

- a) teplý – horký – žhavý
- b) smutný – zarmoucený – nešťastný
- c) chmurný – pochmurný – ponurý
- d) obrovský – velký – malý

10. Ve kterém řádku uvedená přídavná jména jsou na místě?

- a) boty – staré, nové, volné
- b) povaha - těžká, ostrá, klidná
- c) chléb – suchý, čerstvý, starý
- d) vzhled – přitažlivý, bázlivý, sytý

Test 23

1. Synonymum ke slovu *rychle* je slovo:

- a) pomalu
- b) zvolna
- c) hned
- d) spěšně

2. Ve kterém řádku jsou pouze synonyma?

- a) nazvat – pojmenovat - začít
- b) blahopřát – vážit si - mluvit
- c) mnoho – značně - moc
- d) prostý – jednoduchý - rovný

3. Ve kterém řádku nejsou ve dvojicích synonyma?

- a) bránit - chránit
- b) krájet - řezat
- c) bít - být
- d) avšak - nýbrž

4. Z uvedených synonym vyberte vhodné sloveso ve větě:

Všichni diváci už dávno ... divadlo.

- a) zanechali
- b) ponechali
- c) nechali
- d) opustili

5. Z uvedených synonym vyberte vhodné adjektivum ke slovu *domek* ve větě: *Domek byl velmi malý a z dálky sotva ...*

- a) zřejmý
- b) patrný
- c) viditelný
- d) zřetelný

6. Které z uvedených slov nepatří mezi homonyma?

- a) kamna
- b) granát
- c) kolej
- d) stopky

7. Antonyma jsou slova:

- a) přeneseného významu
- b) stejného nebo podobného významu
- c) opačného významu
- d) zvukomalebná

8. Ve kterém řádku ustálená slovní spojení neobsahují antonyma?

- a) Sytý hladovému nevěří.
- b) S jídlem roste chuť.
- c) Březen suchý, mokrý máj, žito bude jako háj.
- d) Kdo vysoko létá, nízko padá.

9. Ve kterém řádku přísloví neobsahuje antonyma?

- a) Pozdravit je slušnost, odpovědět povinnost
- b) Nejlepší obrana je útok
- c) Být neslaný nemastný
- d) Koupit první poslední

10. Ve kterém řádku jsou každý ustálený výraz obsahuje slova s opačným významem?

a) přišli mladí staří; všechno má svůj začátek a konec; komu čest, tomu čest; pomalu, ale jistě

b) pán nepán; to je den a noc; když to nejde po dobrém, tak to půjde po zlém; sůl nad zlato

c) kdo chce kam, pomozme mu tam; mladost – radost; mráz kopřivu nespálí; kdo lže, ten krade

d) slibovat hory doly; pomalu jedeš, dál dojedeš; šel cestou necestou, mluvíti stříbro, mlčeti zlato

4.1.2. Slova cizího původu

TEST 24

1. Jaký je správný tvar 7.pádu jednotného čísla slova *datum*?

- a) data
- b) datu
- c) datem
- d) datum

2. Jaký je správný tvar 4.pádu množného čísla slova *téma*?

- a) témata
- b) témat
- c) tématech
- d) tématy

3. Které domácí slovo je vhodné k přejatému slovu *absurdní*?

- a) záměrný

- b) nedostatečný
- c) přílišný
- d) nesmyslný

4. Které domácí slovo je synonymum k přejatému slovu aspekt?

- a) chápání
- b) stanovisko
- c) mínění
- d) přesvědčení

5. Odkud pochází slovo jubileum?

- a) z němčiny
- b) z italštiny
- c) z řečtiny
- d) z latiny

6. Odkud pochází slovo dolar?

- a) z němčiny
- b) z angličtiny
- c) z češtiny
- d) z latiny

7. Která z variant je pravopisně zcela správná?

- a) s ideami, virusami, génii
- b) z gymnázia, cirku, dramy
- c) o ideji, albu, muzeu
- d) o fóru, tématu, opuse

8. Ve kterém řádku je chyba v pravopisu?

- a) Z cirkusu vycházeli diváci.
- b) Obrazy si můžete prohlédnout v Národní galerie.
- c) Budova Národního muzea stojí na konci Václavského náměstí.
- d) Diskutovali o nových ideách.

9. Ve které z následujících vět se vyskytuje slovo cizího původu?

- a) Do Prahy vede hustá síť silnic.
- b) Plán města najdete na mapě.
- c) Dostal prospěchové stipendium.
- d) S tím výsledkem nemůžeme souhlasit.

10. Jaký byste zvolili vhodný domácí výraz k přejaté zkratce „OK“?

- a) v pohodě
- b) v pořádku
- c) jde to
- d) jakž takž

TEST 25

1. Jaký je správný tvar 3.pádu jednotného čísla přejatého slova *Archimedes*?

- a) Archimedesu
- b) Archimedesi
- c) Archimedovy
- d) Archimedovi

2. Určete řadu slov, v níž je chybný tvar 2. pádu čísla jednotného:

- a) cyklu, génia, Augusta
- b) dramatu, alba, data
- c) publika, centra, Sokratesa
- d) studia, lycea, individua

3. Určete řadu slov, v níž je chybný tvar 2. pádu čísla jednotného:

- a) orchidey, Sofie, kubismu
- b) epiteta, schémy, dogmatu

- c) froté, foyer, whisky
- d) atlasu, b moll, kosmu

4. Jakého jedince nazvete jako *marginálního*?

- a) namyšleného a sebestředného
- b) pošetilého a nevzdělaného
- c) Žijícího na okraji společnosti

5. Diplomant je

a) státní úředník pověřený zastupováním svého státu při mezinárodních stycích

- b) student vysoké školy pracující na diplomové práci
- c) absolvent střední školy s maturitou
- d) certifikovaná osoba

6. Melancholik (jako povahový typ) je člověk, který:

- a) dlouze a usilovně přemýšlí
- b) trpí stavy úzkosti
- c) je pohroužen sám do sebe bez zjevné příčiny
- d) má smutek

7. Ve kterém řádku jsou antonyma pro slovo *elementární*?

- a) lehký, nenáročný
- b) základní, jednoduchý
- c) komplikovaný, obtížný
- d) prostý, snadný

8. Zpívá-li sbor unisono, posluchači slyší:

- a) dva hlasy
- b) jeden hlas
- c) celý sbor jednohlasně
- d) celý sbor současně

9. Ve které z následujících vět se vyskytuje slovo cizího původu?

- a) Prezident Masaryk byl ve společnosti autoritou.

- b) Pražský hrad je návštěvníkům otevřen celoročně.
- c) Rodinný dům je samostatně stojící menší budova pro jednu domácnost.
- d) U některých národů dříve jarní rovnodennost znamenala začátek roku.

10. Ve kterém řádku jsou pouze slova přejatá?

- a) recept, kaše, polévka, pečivo
- b) talíř, knedlík, kvalita, geografie
- c) čas, víkend, svátek, klid
- d) styl, harmonie, role, herec.

4.1.3. Slovo spisovné – nespisovné

Test 26

1. Které z následujících tvrzení podává nejúplnější definici spisovné češtiny?

- a) spisovná čeština je nástroj komunikace v psané i mluvené podobě jazyka
- b) spisovná čeština je celonárodně užívaný systém jazykových prostředků
- c) spisovná čeština je normativní jazyk kodifikovaný v příručkách
- d) spisovná čeština je regulovaným národně reprezentativním útvarem psaného jazyka a oficiálních projevů mluvených.

2. K útvarům nespisovné češtiny nepatří:

- a) hovorová čeština
- b) dialekty
- c) slang i profesionální mluva
- d) argot

3. Jakou jazykovou formou jsou dialekty?

- a) spisovnou
- b) nespisovnou
- c) historickou
- d) národní

4. Slang se vyznačuje tím, že je vázan na určité sociální prostředí, kromě

- a) profesionálního
- b) zájmového
- c) generačního
- d) argotického

5. Které z uvedených slov je slovo slangové?

- a) psisko
- b) mikrovlnka
- c) očař
- d) tamhle

6. Ve kterém řádku jsou slova ze studentského slangu?

- a) sardel, průmka, gympl, vejškař
- b) forvard, desítka, bobule, masák
- c) surfovat, úesběčko, nořas, ajťák
- d) herenda, šmíranda, majstrštyk, *velkej verk*.

7. Ke kterému jazykovému útvaru patří tyto slova: *prachy, káča, basa*?

- a) argot
- b) hovorová čeština
- c) nářečí
- d) slang

8. Ke kterému jazykovému útvaru patří tato skupina slov: *fajnovej, flaška, sranda, brácha, kámoš, drb, kšeft*?

- a) argot

- b) slang
- c) nářečí
- d) obecná čeština

9. Ve které větě není slangové vyjádření?

- a) Nejdřív děják, potom čeják a pak rychle pryč.
- b) Na vojně jsou bažanti a mazáci.
- c) Z matický písemky měl pětku.
- d) Fotbalista pátým gólem v sezoně otevřel skóre zápasu.

10. Který z uvedených frazémů je nespisovný?

- a) mluvit bez ladu a skladu
- b) mluvit z cesty
- c) mluvit někomu do noty
- d) kecat voloviny

Test 27

1. Pouze v jedné z následujících odpovědí jsou slova spisovná:

- a) fofr, drb, fáro
- b) akorát, furt, basta
- c) rozkaz, káva, vtip
- d) matika, vejška, šlágr

2. Ke kterému jazykovému útvaru patří skupina slov: *bysem, městama, náma, von?*

- a) argot
- b) slang
- c) nářečí
- d) obecná čeština

3. Které z uvedených slov není synonyma pro slovo *akorát*?

- a) přesně
- b) zrovna
- c) nicméně
- d) právě

4. Ke kterému jazykovému útvaru patří skupina slov: *dobrej, zejtra, navopak, dyby, ouřad*?

- a) argot
- b) slang
- c) nářečí
- d) obecná čeština

5. Na kterém řádku jsou všechna slova synonyma spisovná?

- a) zábava, legrace, sranda, švanda
- b) hodně, hrozně, zatraceně, sakra
- c) nemotora, nemešlo, trdlo, poleno
- d) klikyháky, čmáranice, nečitelné písmo

6. Určete řadu slov, v níž dvojice nepatří obecné češtině :

- a) putyka - hospoda
- b) děvče - holka
- c) vocaď - odsud
- d) tutovej - jistý

7. Která věta je spisovná?

- a) Kašle na všechno a pořád dělá své.
- b) Vrátil se z flámu v pět ráno.
- c) Trávíme dovolenou ve své chalupě.
- d) Přestěhoval se do nového baráku.

8. Která věta není spisovná?

- a) Hned vedle konvice byla táč s dortíky.
- b) Neumíš si představit, jaká to byla votrava, ten film!

- c) Testy ukazují dobré výsledky vědeckého bádání.
- d) Je tu někdo, kdo je s to říct, který projekt byl úspěšný?

9. Který frazém má v obecné češtině význam «ukrást»?

- a) koupit načerno
- b) koupit za pět prstů
- c) mít v něčem prsty
- d) koupit za babku

10. Který z uvedených frazémů je nespisovný?

- a) vzít roha
- b) dělat kšefty
- c) dělat si z někoho dobrý den
- d) dělat zlou krev

4.2. Frazeologie a paremiologie

Test 28

1. O rozvoj české frazeologie a idiomatiky nejvíce zasloužil:

- a) B. Havránek
- b) F. Trávníček
- c) F. Čermák
- d) F. Daneš

2. Co znamená rčení *mít za ušima*?

- a) být netečný
- b) být chytrý
- c) být nevšímavý
- d) být zákeřný

3. Doplňte české přísloví *Bez práce nejsou ...*

- a) tyče
- b) rajče

- c) koláče
- d) dotace

4. Doplňte české příslovi Dvakrát měř, jednou...

- a) řeš
- b) řež
- c) piš
- d) měj

5. Ve kterém řádku se vyskytuje pranostika?

- a) Únor bílý pole sílí.
- b) V lednu za pec sednu.
- c) Březnové slunce má krátké ruce.
- d) Na svatou Kateřinu schováme se pod peřinu.

6. Ve kterém řádku se vyskytuje pranostika?

- a) Řeka teče a léta plynou.
- b) Co se v létě rodí pro zimu se hodí.
- c) Ranní ptáče dál doskáče.
- d) Na svatého Martínka bude dobrá peřinka.

7. Doplňte následující rčení: *Chodí spát...*

- a) s kočkou
- b) se psem
- c) se slepicemi
- d) po půlnoci

8. Jedna z lidových moudrostí praví, že chceš-li vědět, jaká bude tvá nastávající, měl by ses podívat na její matku. Znáte verzi tohoto přísloví?

- a) Jaká matka, taká Zlatka
- b) Jaká matka, taká Zuzka.
- c) Jaká matka, taká Katka.
- d) Jaká matka, taká Šárka.

9. Co míníme tím, když prohlásíme *Naše kráva se napila z vaší*

louže?

- a) přátelské vztahy se sousedy
- b) neumíme vést hospodářství
- c) velmi vzdálené příbuzenství
- d) velmi blízké příbuzenství.

10. Ve kterém řádku ustálená slovní spojení neobsahují antonyma?

- a) Sytý hladovému nevěří.
- b) S jídlem roste chuť.
- c) Březen suchý, mokrá máj, žito bude jako háj.
- d) Kdo vysoko létá, nízko padá.

Test 29

1. Co znamená rčení *pustit někoho k vodě*?

- a) někdo se dostal do svého živlu
- b) dovolit někomu plavat
- c) přestat se o někoho zajímat
- d) nestát někomu v cestě.

2. Co znamená rčení *dělat něco pro srandu králíkům*?

- a) dělat svou práci velmi špatně
- b) dělat něco marně a bez uznání
- c) dělat senzaci z něčeho
- d) dělat si z něčeho legraci.

3. Co znamená, když se řekne *být na holičkách*?

- a) nemít co na sebe
- b) sedět nepohodlně
- c) být na mizině
- d) být celý nesvůj.

4. Doplňte české přísloví Čas všechny rány...

- a) vrátí
- b) uzdraví
- c) zahojí
- d) vyléčí

5. Co znamená rčení dělat kukuč ?

- a) hledět přímo
- b) flirtovat
- c) brát něco v úvahu
- d) dělat zázraky.

6. Jakou lidskou vlastnost vyjadřuje přísloví *Na jazyku med, v srdci jed?*

- a) malomyslnost
- b) poctivost
- c) falešnost
- d) žárlivost

7. Před čím varuje moudro *Nechval dne před večerem?*

- a) před poučováním
- b) před vychloubáním
- c) před ukvapenými závěry
- d) před uspokojením se sebou

8. Co znamená, když jste *mezi slepými jednookým králem?*

- a) dokážete vidět hodnotu tam, kde jiní ne
- b) vyčníváte jen proto, že se srovnáváte s podprůměrnými lidmi
- c) rádi se obklopujete hloupými lidmi
- d) umíte zacházet s lidmi.

9. Příklad přísloví *Pýcha předchází pád* má význam:

- a) kariérní postup
- b) naduté jednání

- c) přílišné sebevědomí
- d) těžkou chůzí.

10. Co dokáže otvírat *dobré slovo*?

- a) chladné srdce
- b) sporná témata
- c) železná vrata
- d) babiččinu truhlu.

Test 30

1. Co znamená, když se řekne *zakopat svou hřivnu*?

- a) nemít žádné peníze
- b) mít moc peněz
- c) nevyužít svého nadání
- d) být šetrný

2. Co znamená, když se řekne *dělat na jedno brdo*?

- a) dělat něco nedbale
- b) dělat něco stejně
- c) dělat něco pečlivě
- d) dělat něco jednoduše

3. Co znamená, když se řekne *umí v tom chodit*?

- a) ráda chodí v lodičkách
- b) ráda si kupuje nové šaty
- c) vyzná se v tom
- d) pomalu se pohybuje krokem.

4. Dokončíte správně přísloví začínající *Chodí štěstí dokola...*

- a) jednou radost ti udělá
- b) chyt' ho, než se ti schová
- c) sem tam padne na vola
- d) veselice nastala.

5. Co znamená, když se o člověku řekne *On je moje krevní skupina*?

- a) máme stejnou krevní skupinu
- b) on je můj dárce krve
- c) máme stejné názory a podobný vkus
- d) pracujeme v jednom týmu.

6. Co myslíme tím, když řekneme: *Dopadli jako sedláci u Chlumce*?

- a) plány selhaly
- b) dosáhli úspěchu
- c) zvítězili
- d) získali převahu

7. Ve kterém řádku přísloví neobsahuje antonyma?

- a) Pozdravit je slušnost, odpovědět povinnost.
- b) Nejlepší obrana je útok.
- c) Být neslaný nemastný.
- d) Koupit první poslední.

8. Ve kterém řádku jsou každý ustálený výraz obsahuje slova s opačným významem?

a) přišli mladí staří; všechno má svůj začátek a konec; komu čest, tomu čest; pomalu, ale jistě

b) pán nepán; to je den a noc; když to nejde po dobrém, tak to půjde po zlém; sůl nad zlato

c) kdo chce kam, pomozme mu tam; mladost – radost; mráz kopřivu nespálí; kdo lže, ten krade

d) slibovat hory doly; pomalu jedeš, dál dojedeš; šel cestou necestou, mluvití stříbro, mlčeti zlato

9. Ve kterém řádku frazémy mají shodný nebo podobný význam?

a) pracovat od slunka do slunka; dělat něco jako mravenec; dřít jako kůň

b) plést páte přes deváté; být pátým kolem u vozu; hospodařit od desíti k pěti

c) ztratit hlavu; kolik hlav, tolik smyslů; mít práce nad hlavu

d) spát na půl oka; zavírat oči nad něčím; říkat někomu něco do očí.

10. Ve kterém řádku se vyskytuje pranostika?

a) Leje jako z konve.

b) Dobrá rada nad zlato.

c) Po svatém Matouši čepici na uši.

d) Darovanému koni na zuby nehleď.